

BİLGİ NOTU

2024 **NEWROZ**

**ETKİNLİKLERİNE YÖNELİK
HAK İHLALLERİ**

TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VAKFI
DOKÜMANTASYON MERKEZİ

TIHV
TÜRKİYE
İNSAN
HAKLARI
VAKFI

Nisan 2024

tihv.org.tr

Türkiye İnsan Hakları Vakfı (TİHV) Dokümantasyon Merkezi'nin tespitlerine göre, Newroz etkinlikleriyle ilişkili olarak 12 Mart - 3 Nisan 2024 tarihleri arasında ülke genelinde **65'i çocuk en az 456 kişi** gözaltına alındı. En az **10 kişi** tutuklandı. En az **42 kişi** de adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

TİHV Dokümantasyon Merkezi'nin 2024 yılı Newroz etkinlikleri ve bu etkinliklere katılanlara yönelik hak ihlalleri ve engellemelere yönelik tespitleri şu şekildedir:

Newroz kutlamaları öncesinde:

- **İstanbul'da** gerçekleştirilen bir etkinliğe müdahale edildi ve **18 kişi** gözaltına alındı.
- **Bingöl'de** yapılacak Newroz kutlaması, Bingöl İl Emniyet Müdürlüğü tarafından yapılan "*mitingin yapılacağı alana yakın hastanede bir asker cenazesinin olduğu, yapılacak kutlamanın tahrik edici olabileceği ve olası provokasyonların önüne geçemeyecekleri*" yönündeki sözlü uyarılar üzerine tertip komitesi tarafından **iptal edildi**.

Newroz kutlamaları sırasında:

- Pek çok yerde kutlamalara sarı-kırmızı-yeşil renkte **bileklik, alın bandı** ve **eşarp** ya da **yöresel kıyafetlerle** katılmak isteyenler engellendi.
- İstanbul'da Newroz kutlamalarına sarı, kırmızı, yeşil renkte yöresel kıyafetlerle gelen bir **çocuk** polisin fiziksel şiddetine maruz kaldı.
- İstanbul'da gözaltıları takip eden Özgürlük İçin Hukukçular Derneği (ÖHD) üyesi bazı **avukatlar**, kolluk güçlerinin engellemesine ve fiziksel şiddetine maruz kaldı.
- **10 ilde** (İstanbul, Kocaeli, İzmir, Bingöl/Karlıova, Batman, Şırnak/Cizre, Urfa/Viranşehir, Bitlis/Tatvan, Mersin, Diyarbakır) Newroz kutlamalarına yönelik kolluk güçlerinin müdahaleleri sonucunda **63'ü çocuk** olmak üzere en az **327 kişi** gözaltına alındı. **2 kişi** tutuklanırken, serbest bırakılanlardan **22 kişi** hakkında adli kontrol tedbiri uygulandı.
- İstanbul ve İzmir'deki Newroz kutlamalarında kendilerini "*Nasyonalist*" olarak adlandıran gruplar tarafından **kadınlara ve LGBTİ+'lara** fobik ve cinsiyetçi ifadeler kullanılarak sözlü saldırıda bulunuldu.

Newroz kutlamaları sonrasında:

- **3 ilde** (İzmir, Mardin, Antalya) açılan soruşturmalar kapsamında **2'si çocuk** olmak üzere en az **111 kişi** gözaltına alındı. **8 kişi** tutuklandı, serbest bırakılanlardan **20 kişi** hakkında adli kontrol tedbiri uygulandı.

25 Nisan 2024